

Съобщение за пресата

Люксембург, 5 февруари 2020 г.

Напредъкът в действията на ЕС във връзка с употребата на пестициди е ограничен, според одиторите на ЕСП

Според нов доклад на Европейската сметна палата напредъкът при измерването и ограничаването на рисковете, свързани с използването на пестициди в ЕС, е малък. Няколко държави членки имат закъснения при цялостното транспониране на директивата за устойчива употреба на пестициди, а стимулите на земеделските стопани за използване на алтернативни методи продължават да бъдат слаби. Освен това Европейската комисия не е в състояние да наблюдава точно въздействието и рисковете, произтичащи от употребата на пестициди, твърдят одиторите.

Продуктите за растителна защита (т.нар. „пестициди“) се използват за борба с вредните организми, вредителите и болестите по посевите. Те включват инсектициди, фунгициди и хербициди, които могат да въздействат на околната среда и да породят рискове за човешкото здраве. От 1991 г. насам ЕС има общи правила за тяхното разрешаване и използване, а през 2009 г. прие директивата за устойчива употреба на пестициди. Във връзка с това Сметната палата направи оценка на ефективността на действията на ЕС в тази област.

Няколко държави членки на ЕС са закъснели при транспонирането на директивата в националното си законодателство и през 2012 г. срещу две от тях са образувани производства за установяване на неизпълнение на задължения. Одиторите констатираха също, че Европейската комисия не е извършила щателна проверка на пълнотата и точността на транспонирането. Например не всички държави членки са транспонирали в националното си законодателство изискването земеделските стопани да прилагат интегрирано управление на вредителите (ИУВ). От 2016 г. обаче Комисията е предприела засилени действия да наложи спазването на директивата за устойчива употреба на пестициди, съобщават одиторите.

Спазването както на директивата, така и на ИУВ става задължително за земеделските стопани. При интегрираното управление на вредителите се прибягва към използване на пестициди само в случай, че превенцията и другите методи не са били успешни или

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ефективни. Не съществуват обаче ясни критерии или специфични изисквания, които да спомогнат за налагане на изискванията и за изготвяне на оценка на съответствието. Наред с това е създадена категория „продукти за растителна защита с нисък риск“. В нея обаче понастоящем са налице едва 16 от общо 487 вещества, т.е. 3 %, което не е достатъчно, твърдят одиторите.

Те отбелязват също, че не съществуват достатъчно стимули земеделските стопани да намалят необходимостта от използване на пестициди. По-специално, прилагането на принципите на ИУВ не е включено като условие за получаване на плащания по ОСП, посочват одиторите.

„Европейската комисия досега нямаше възможност да ограничи значително и да контролира рисковете, свързани с употребата на пестициди от земеделските стопани“, заяви Само Йереб, членът на Европейската сметна палата, отговарящ за доклада. „Новата Обща селскостопанска политика, която ще влезе в сила от 2021 г., представляваше добра възможност да подходим по-добре към този проблем, но за съжаление тя беше пропусната.“

Одиторите установиха, че статистическите данни за активните вещества и тяхната употреба, публикувани от Комисията (Евростат), не са достатъчно прецизни, за да бъдат полезни. Данните, предоставени от държавите членки, също не са достатъчно хармонизирани и актуални.

И накрая, въпреки че някои държави членки са разработили национални показатели за измерване на рисковете и въздействието, те не са съпоставими между различните държави в ЕС. Първоначалните опити на Комисията да създаде подобни показатели са неуспешни поради липса на необходимите данни. Първите два общоевропейски показателя за риск са въведени едва през ноември 2019 г., десет години след приемането на директивата, и нито един от тях не отчита как, къде и кога се използват пестициди. Поради това Комисията все още не разполага със солидна база данни, за да прецени дали директивата е постигнала целта на ЕС за устойчивост на използването на пестициди, заключават одиторите.

Тъй като понастоящем Комисията извършва оценка на законодателството в тази област на политика на фона на нарастващата загриженост в обществото и в парламента, одиторите препоръчват:

- да се проверява интегрираното управление на вредителите на равнището на земеделското стопанство;
- да се позволи обвързване на прилагането на интегрираното управление на вредителите с плащанията по новата ОСП;
- да се подобрят статистическите данни относно продуктите за растителна защита; и
- да се разработят по-добри показатели за риска.

Бележки към редакторите

Специален доклад № 5/2020 „Устойчиво използване на продукти за растителна защита — налице е ограничен напредък при измерването и намаляването на рисковете“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на 23 официални езика на ЕС.

През 2019 г. ЕСП публикува специални доклади, свързани с тази тема, по-специално [Политика на ЕС за безопасност на храните](#) и [Система на ЕС за контрол на биологичните](#)

[продукти](#). Тази година ЕСП възнамерява да публикува и специални доклади в областта на [биологичното разнообразие в селското стопанство](#) и опрашителите.

Сметната палата представя своите специални доклади на Европейския парламент и на Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват.

Лице за контакт с пресата за този доклад

Vincent Bourgeais — Ел. поща: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Тел.: (+352) 4398 47502 / Моб.: (+352) 691 551 502